Evaluering af Borgerforslagsordning.

Baggrund.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 28. februar 2024 oplæg om borgerforslagsordning i en toårig forsøgsperiode. Ordningen skulle implementeres i forbindelse med lanceringen af Hedensted Kommunes nye hjemmeside og blev indført ved årsskiftet til 2025.
Der var ved starten af denne ordning planlagt en evaluering af forsøgsordningen i december 2026. Denne er fremrykket til september 2026.

Kriterier for borgerforslag.

I forbindelse med indførelsen af borgerforslagsordningen besluttede Kommunalbestyrelsen kriterier for borgerforslag, som består af:

- Forslagsstiller er fyldt 15 år og har bopæl i kommunen.
- Forslaget skal omhandle noget, som kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om og må ikke være i modstrid med dansk lovgivning.
- Det må ikke være et forslag som kommunalbestyrelsen allerede har behandlet som borgerforslag og truffet beslutning om i samme byrådsperiode.
- Det må ikke tidligere være stillet som borgerforslag i samme byrådsperiode.
- Det må ikke være injurierende eller indeholde fortrolige eller personfølsomme oplysninger.
- Det må ikke omhandle enkeltpersoner.

Behandlingsproces og teknisk understøttelse.

I forbindelse med indførelsen af borgerforslagsordningen er der udarbejdet en procesbeskrivelse, der beskriver hvordan ordningen håndteres i praksis.

Opfylder et borgerforslag kriterierne, offentliggøres dette på kommunens hjemmeside i seks måneder. Hvis et forslag indenfor de seks måneder opnår mindst 200 stemmer, flyttes forslaget til arkivet på hjemmesiden, hvor det vises under tidligere borgerforslag med information om, at det bliver behandlet i kommunalbestyrelsen.

Den tekniske understøttelse består af en egenudviklet løsning bestående af blanketter til indsendelse af nye forslag og stemmeafgivelse samt en RPA-løsning (robot) til at håndtere stemmeoptælling og validering. Stemmetallet opdateres manuelt på hjemmesiden én gang ugentligt.

Det blev valgt ikke at anskaffe et nyt IT-system til understøttelse af ordningen på baggrund af ordningens status som forsøgsordning og udbuddet af systemer på daværende tidspunkt, herunder udgiften.

Status på indkomne borgerforslag

Der er i forsøgsperioden frem til september 2026 modtaget seks borgerforslag. Status på disse er beskrevet nedenfor.

Forslag 1
Da forslag 1 blev afvist er det gengivet i sin fulde længde.

1. **Forslag om en Kælke/ski bakke**. Mit forslag er ren brainstorm efter en behagelig gå tur ved Hedensted søerne. Tænkte på den store mængde jord Normal har flyttet i forbindelse med deres nye lager om man ikke kunne bruge en stormængde af det til en virkelig stor bakke omme ved søerne? Selvfølgelig ikke påden side hvor der er frisbee golf men den anden side over mod eltronic.

Forslag 1. blev afvist og blev ikke sendt til afstemning.
Jordbunken i borgerforslag er jord, som Normal A/S har dels taget af, flyttet og/eller samlet i forbindelse med Normals byggeri af lager. Det er således Normals jord, og kommunalbestyrelsen kan derfor ikke træffe beslutning om anvendelsen af denne.

Forslag 2.

2. **Lokalplan 1006 Stenkærgård i Rask Mølle ændres, så enklave 4 i stedet for at være udlagt til boliger, udlægges til rekreativ areal/skov (Bilag 1)**

   Forslag 2 kan læses i sin fulde længde på Hedensted Kommunes hjemmeside. Forslaget har inden fristens udløb opnået 243 stemmer. Da forslaget har opnået mere end 200 stemmer inden fristens udløb vil forslaget blive behandlet på kommunalbestyrelsens møde den 29. oktober 2025.

   Kommunalbestyrelsen havde punktsat borgerforslaget "Ændring af lokalplan 1006" som punkt 170 på dagsordenen for kommunalbestyrelsens møde 29. oktober 2025. Hele Forslaget kan ses i Bilag 1. Her besluttede man følgende:

   "Udbudsrunden er netop afsluttet. Da der er indkommet bud, så udsættes sagen til, budrunden har været behandlet i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen".

   Den 30. november 2025 blev forslagsstiller orienteret om at Kommunalbestyrelsens i november 2025 besluttede at sende udbudssagen tilbage til fornyet behandling i Økonomiudvalget. Den 3. marts 2026 blev forslagsstiller orienteret om, at sagen nu havde været behandlet i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen og, at hele arealet er solgt til et boligprojekt. Det er derfor ikke muligt at gennemføre borgerforslaget, hvorfor det ikke vil blive yderligere behandlet af kommunalbestyrelsen.

Forslag 3.

3. **En specialskole i Hedensted Kommune – Fordi alle børn har ret til at lykkes (Bilag 3)**
   Forslag 3 kan læses i sin fulde længde på Hedensted Kommunes hjemmeside. Forslaget har inden fristens udløb opnået 206 stemmer. Da forslaget har opnået mere end 200 stemmer inden fristens udløb vil forslaget blive behandlet på Kommunalbestyrelsens møde den 29. oktober 2025. Forslaget kan ses i bilag 3.

   Beslutningen fra Kommunalbestyrelsens behandling 29. oktober 2025 blev at forslaget sendes til behandling i udvalget for Læring.

   Efterfølgende kan man læse at borgerforslaget er indarbejdet i kommissorium for udviklingsplan for det specialiserede område som har været punktsat i Udvalget for Læring

   - 1. december 2025
   - 12. januar 2026
   - 2. marts 2026
   - 13. april 2026
   - 1. juni 2026

Forslag 4

4. Forbud mod sprøjtegifte

Da forslag 4 blev afvist er det gengivet i sin fulde længde

I betragtning af den alvorlige situation for vores grundvand og dermed vores drikkevand foreslår jeg et totalt forbud mod brug af sprøjtegift og brug af giftige ukrudtsmidler, herunder Roundup i Hedensted Kommune, både på produktionsjord, i plantager og i haver samt på indkørsler og gårdspladser – uden undtagelse. Overtrædelse af forbuddet sanktioneres med bøder, uanset om giftspredningen foregår med landbrugsredskaber eller med vandkande.

Forslag 4. blev afvist og blev ikke sendt til afstemning.
Forslaget blev afvist da Miljøstyrelsen under Miljø- og Ligestillingsministeriet – er den kompetente statslige myndighed til at udstede forbud mod og godkendelser af sprøjtemidler m.v.
Kommunen kan ikke uden lovhjemmel foretage indgreb overfor borgerne, f.eks. udstede påbud eller forbud. Da der ikke er lovhjemmel til, at Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om forbud af sprøjtegift i Hedensted Kommune blev borgerforslaget afvist.

Forslag 5

5. **Støjværn fra Vestvejen ud mod Uldum Kær**

Da forslag 5 blev afvist er det gengivet i sin fulde længde.

Kæret i Uldum skulle være så idyllisk men kors hvor larmer vestvejen. Ofte så meget at vi overvejer høreværn. Dyrene virker ofte stressede- især når det er bil støj fra den ene side og jægere fra den anden. Tænker larmen tit er over lovpligtig støjniveau. Så derfor foreslår jeg støj værn fra vestvejen ud mod kæret.

Forslag 5. blev afvist og blev ikke sendt til afstemning.
Forslaget blev afvist da Vestvejen er en statsvej og administreres af Vejdirektoratet. Dermed ligger kompetencen til at træffe beslutninger om udbygning af vejen med nye støjskærme hos Vejdirektoratet. Ifølge Vejdirektoratets støjbehandlingsplan for 2024-2029 er der ikke planer om etablering af støjbegrænsende tiltag langs Vestvejen.
Vejlovgivningen giver ikke kommunalbestyrelsen mulighed for at iværksætte tiltag med henblik på reducering af vejstøj på statsvejene.
Da kommunalbestyrelsen således ikke har lovhjemmel til at kunne træffe beslutning om støjværn, blev forslaget afvist.

Forslag 6

6. Naturvejledning i dagtilbud

Jeg foreslår, at der tilknyttes naturvejledning til dagtilbud. En tidlig indsats er afgørende for at styrke børns naturforbundethed og deres tilknytning til naturen. Når børn får mulighed for at opleve, udforske og lære i naturen fra en tidlig alder, skabes der et stærkere fundament for både trivsel, læring og forståelse for natur og miljø. Ved at integrere naturvejledning i dagtilbud sikres det, at børn møder naturen gennem kvalificeret formidling og pædagogiske aktiviteter, der er tilpasset deres alder og udvikling. Samtidig vil en tidlig indsats skabe en bedre sammenhæng og overgang til den naturvejledning, der er tilknyttet skoletilbud. Det giver børnene kontinuitet i deres naturoplevelser og understøtter en langsigtet

udvikling af deres naturforståelse og engagement. Naturvejledning i dagtilbud vil dermed bidrage til at styrke både børns udvikling og deres relation til naturen – til gavn for både den enkelte og samfundet som helhed.

Forslaget er lagt på Hedensted Kommunes hjemmeside frem til 4. november 2026 og har den 31. August 2026 opnået 60 stemmer.

Opsummering

Ud af 6 indkomne borgerforslag er 3 afvist i screeningsprocessen, da forslagene lå udenfor Kommunalbestyrelsens beslutningskompetencer.

2 blev godkendt og fik stemmer nok til at blive behandlet i Kommunalbestyrelsen. Begge godkendte forslag blev behandlet af kommunalbestyrelsen 29. oktober 2025 (se bilag 1 og 2).

Af de 2 godkendte forslag er det ikke muligt at gennemføre det ene forslag da hele arealet er solgt til et boligprojekt.

Det andet forslag om en specialskole i Hedensted Kommune ligger til behandling i Udvalget for Læring og indgår i deres kommissorium for udviklingsplan for det specialiserede område

1 borgerforslag er stadig aktivt på hjemmesiden med mulighed for afstemning frem til 4. november 2026.

Kommunikation
Der er løbende blevet informeret om forsøgsordningen for Borgerforslag via Hedensted Kommunes digitale kanaler. Da ordningen blev indført, blev den lanceret med en nyhed på kommunens hjemmeside, og der blev udsendt en pressemeddelelse, som bl.a. resulterede i en artikel i Horsens Folkeblad om ordningen. Der er et direkte link fra forsiden af kommunens hjemmeside til en side om borgerforslagsordningen. For året 2025 som helhed var siden med borgerforslag blandt de 50 mest viste sider på hjemmesiden.

Hedensted Kommunes kommunikation har naturligt haft fokus på selve ordningen og ikke de enkelte forslag. Det er imidlertid erfaringen fra forsøgsperioden, at forslagsstillerne selv typisk har brugt sociale medier til at kommunikere om det stillede forslag og skaffe opbakning til det stillede forslag.

Sammenligning med andre kommuner

En del andre kommuner har etableret lignende ordninger for borgerforslag enten som forsøgsordninger eller permanente løsninger.

Ordningerne adskiller sig fra hinanden i forhold til antal krævede stemmer for politisk behandling, aldersgrænse (enten 15 eller 18 år) og hvor længe et borgerforslag er aktivt.

Ved sammenligning af borgerforslagsordningen i Hedensted Kommune med ordninger i andre kommuner bemærkes det, at kravet til antal stemmer i Hedensted Kommune ligger forholdsvist lavt. De påkrævede 200 stemmer svarer til ca. 0,5 procent af befolkningen over 15 år. Til sammenligning svarer kravet i Horsens Kommune til ca. 2,5 procent af befolkningen over 18 år, mens det i Greve Kommune svarer til ca. 1,2 procent af befolkningen over 18 år.

Det bemærkes, at det i nogle kommuner undervejs er besluttet at nedsætte kravet til antal stemmer, så det minder om kravet i Hedensted Kommune. Eksempelvis har Syddjurs Kommune i 2026 ændret kravet fra 500 til 250 stemmer, svarende til ca. 0,7 procent af befolkningen over 15 år.

Det lavere krav til antal stemmer må formodes at være en væsentlig del af baggrunden for, at flere forslag har opnået stemmer nok til at komme til politisk behandling i Hedensted Kommune end det er tilfældet i flere andre kommuner. Eksempelvis har Horsens Kommune haft en ordning med borgerforslag siden 2018, og i den periode har kun ét forslag opnået stemmer nok til at komme til politisk behandling, mens Greve Kommunes ordning har eksisteret siden 2020, hvor der er blevet stillet i alt 45 borgerforslag, hvoraf kun ét er kommet til politisk behandling.

Revideret 31. august